

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

Bergen den 2. desember 2021

NVE
uttalelse@nve.no

Høringsuttalelse 202108001 – Nye Sandøy vindkraftverk

Norges Miljøvernforbund krever at konsesjonssøknad for Sandøy Vindkraft AS avslås, at anlegget nedlegges samt at landskapet tilbakeføres etter endt konsesjonsperiode i tråd med betingelsene i inneværende konsesjon.

Eksisterende konsesjon utløper 01.04.2024. Sandøy Vindkraft AS opplyser at turbinene begynner å nå endt levetid og at de ikke lengre kan driftes økonomisk. Dette er helt i tråd med at en nå nærmer seg en naturlig avslutning av gitte konsesjonsperiode for vindkraftanlegget, og at selskapet nå skal begynne forberedelsene på nedlegging og tilbakeføring av landskapet til opprinnelig tilstand. I søknaden er dette beskrevet som 0-alternativet.

Når en konsesjon gis er dette ikke bare en kontrakt mellom konsesjonæren og forvaltningsmyndigheten, men minst like viktig, en kontrakt mellom konsesjonæren, myndighetene, og ikke minst folket. Betingelsene som er gitt forplikter og må overholdes. Det som har skapt mye av konflikten rundt vindkraft er at en i altfor stor grad har tillatt konsesjonæren å gjøre gjentatte og betydelige endringer underveis etter første konsesjonssøknad, og i tillegg har delt ut fristforlengelser og utvidede konsesjonsperioder ganske rundhåndet. Fra NVEs side, gjerne med unnlatt høring eller offentliggjøring av søknad.

Se eksempelvis [Tingrettsdommen for Sandhaugen vindkraftverk](#) der en har gitt gjentatte utvidelser og forlengelser uten å legge noe av dette ut til høring. Tingretten bemerket også spesielt forvaltningsmyndighetens iver etter å gi slike vedtak; «NVE var ekstraordinært effektive, og innvilget søknaden dagen etter – 30. juni 2015. Det fremgår i vedtaket at endringen ikke ville føre til endrede virkninger for omgivelsene, og at høring ikke var nødvendig».

Et annet grelt eksempel er Smøla, der over 100 havørn, mer enn 200 av den svært sårbare og genetisk viktige smølalirypa og en rekke andre truede og rødlistede [fuglearter er dokumentert drept i anlegget](#). NVE forlenget konsesjonen for anlegget fra sluttdato 01.01.2026 og frem til 01.09.2035 uten at dette ble lagt ut til høring eller offentliggjort.

Konsekvensen var at når [organisasjonene klaget](#) på dette «skjulte» vedtaket, så ble klagene avvist fordi klagefristen var gått ut.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Det er nok av andre eksempler på en forvaltning for vindkraft som ikke overholder sitt eget regelverk eller sin kontrakt med landets befolkning, som tross alt er myndighetenes egentlige oppdragsgivere. All makt utgår fra folket.

NVE har også en forhistorie der forlatte energianlegg blir liggende igjen som et problem for grunneiere og kommuner. Et godt eksempel på dette er [det forlatte bølgekraftverket i Øygarden utenfor Bergen](#). Når en etterspør hvem som er ansvarlige for fjerning av anlegget og tilbakeføre landskapet svarer NVE følgende;

– Vi vil sjå om det er selskap som kan stillast til ansvar for å rydda opp. Det er sørgeleg slik det ligg no, seier seksjonssjef Øyvind Leirset i miljøtilsyn for energianlegg.

Han vil likevel ikkje skru opp forventningane til grunneigarane. Om ikkje NVE lukkast med å finna ut om ansvaret kan ha blitt overdratt til andre selskap, vil ikkje NVE gjera meir i saka.

<https://www.nrk.no/vestland/prestisjeprosjektet-var-det-forste-i-verda--i-dag-er-bolgekraftverket-cit-miljoproblem-1.14128628>

Sandøy Vindkraftverk er mer konfliktfylt enn konsekvensutredningen hevder

Anlegget ble konsesjonsgitt og oppført i en tid der det var få andre anlegg i regionen og landet. Nå har nettopp et av norgeshistoriens mest konfliktfylte og kontroversielle vindkraftutbygginger blitt gjennomført på Haramsøya, like syd for anlegget på Harøya. Denne regionen er hardt prøvet, og tilliten til forvaltningsmyndighetene er på et absolutt lavmål. Folket her ute føler seg sviktet, overkjørt og bedratt.

Når en i konsekvensutredningen i søknaden, i [kapittel 3.4 Støyproblematikk](#) skriver; «Sandøy Vindkraft AS har ikke hatt utfordringer med klager knyttet til støy fra eksisterende turbiner.» er ikke dette nødvendigvis noen frikjennende «sannhet». I de fleste sakene vi har jobbet med opplever vi at folk og vindkraftnaboer føler stor maktesløshet, og at den vanlige kommentaren er at det ikke er noen vits i å klage fordi «det nytter ikke allikevel». Dette er et faktum som i aller høyeste grad må tas på alvor. De aller fleste vindkraftutbygginger foregår ute i distriktene der folk ofte føler de blir stående helt alene og maktesløse mot overmakten. Går ikke grunneierne med på en «frivillig» avtale, har NVE som en regel gitt forhåndstiltredelse til ekspropriasjon. Er det rart folk føler seg sviktet, overkjørt og maktesløse?

De problemer folk merker på kroppen i forbindelse med slike anlegg er derfor kraftig underrapportert. Det er først i de seneste årene folket for alvor har våknet opp for en fullstendig urettferdig og ødeleggende forvaltning. De naturområdene som blir nedbygget og påvirket er en del av det norske folkets allmenning. Gjennom allemannsretten skal alle ha tilgang til å bevege seg i naturen, og til å høste av dens overskudd. De siste tiders vindkraftutbygginger har vist oss at hvem som helst med penger og ressurser kan reise rundt og peke på et fjellområde de vil bygge ut og få rettighetene til dette. Hvem som faktisk eier grunnen eller som får dagliglivet og nattesøvnen ødelagt av støy og tap av sine viktige nærområder har mindre betydning. Dersom grunneierne ikke skriver under på utbyggers betingelser blir eiendommen deres uansett ekspropriert.

Samlet belastning

Sandøy Vindkraftverk på Harøya er kun 15 km fra vindkraftanlegget på Haramsøya. Lengre syd ligger Okla vindkraftverk på Stadlandet, Mehuken, Hennøy vindkraftverk, Guleslettene vindkraftverk og flere andre som perler på en snor. Nord for Harøya ligger anleggene på Smøla, Hitra, Frøya, Geitfjellet og alle de ulovlige anleggene på Fosen. Samlet belastning for fugl, trekkfugl, flaggermus, naturtyper er betydelige i denne regionen. De samlede belastningene for en ny konsesjon, som den som nå er omsøkt for Sandøy Vindkraftverk er nå altfor store. Fordelene ved nedlegging av anlegget og tilbakeføring av landskapet kan ikke måles mot de samlet store ulempene ved ombygging og en ny konsesjon.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:		Region Sør / Øst	Region Nord-Norge
Postboks 593	Tlf: 55 30 67 00	Postboks 9261	Postboks 446
5806 BERGEN	Faks: 55 30 67 01	Grønland	9255 TROMSØ
Skuteviksboder 24		0134 OSLO	
Bank: 9521.05.71982	Org.nr. 871 351 082 MVA	Tlf: 55 30 67 00	Tlf: 913 57 125
Internett: www.nmf.no	Epost: nmf@nmf.no	Epost: oslo@nmf.no	Epost: nord@nmf.no

Tilliten til forvaltningen må gjenoprettes

For at tilliten til norsk forvaltning i energisaker skal kunne gjenoprettes er det viktig at de som innehar en konsesjon holder sin del av forpliktelsene. For Sandøy Vindkraftverk, betyr dette å nedlegge anlegget og tilbakeføre landskapet (dyp torvmyr) når inneværende konsesjon går ut, og innen den 01.04.2024.

Selskapet skal etter det 12. året ha fremlagt en økonomisk plan for forvaltningsmyndigheten over hvordan dette skal gjøres i praksis. NVE må nå påse at dette gjøres i tråd med konsesjonsbetingelser og regelverk, og i tråd med det beskrevne 0-alternativet i inneværende konsesjonssøknad til Sandøy Vindkraft AS.

Oppsummering og krav

Norges Miljøvernforbund krever at inneværende søknad om ombygging og ny konsesjonsperiode for Sandøy Vindkraft AS avvises og at selskapet blir varslet om å iverksette demontering og tilbakeføring av landskapet innen konsesjonsperiodens utløp den 01.04.2024.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Arnfinn Nilsen - Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

